

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kansalaisuuslain muuttamisesta

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/6060/2021

Kuuloliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunnon hallituksen esityksestä kansalaisuuslain muuttamisesta.

Kuuloliitto näkee tärkeänä, että aikuisena kuuroutuneiden ja vaikeasti kuulovammaisten kansalaisuutta hakevien tilanne tunnistetaan esityksessä ja sen perusteluissa. Jatkossa tulee tunnistaa heidän kielitaidon osoittamiseen liittyvät tarpeensa paremmin ja tehdä hakijan tarvitsemat mukautukset kielitaidon osoittamisessa. Aikuisena kuuroutuneen henkilön on luonnollisinta osoittaa kielitaitonsa suomen tai ruotsin kielessä mukautuksia käyttämällä. Aikuisena kuuroutuneen kansalaisuutta hakevan henkilön kohdemaan äidinkielen taito on ollut sen maan puhutussa kielessä, jolloin hänellä tulee olla mahdollisuus osoittaa kielitaitonsa samalla kielijärjestelmällä. Kuitenkin, koska vaikea kuulovamma ja kuuroutuminen vaikuttaa erityisesti puheesta selvän saamiseen, tulee kielitaidon osoittaminen olla mahdollista ilman suullista tai ääniaineistoon perustuvaa koetta.

Kuuloliitto näkee erittäin tärkeänä, että luvussa 5.1.3 kuvataan kielitaidon osoittamisen toimeenpanon ongelmia niiden vaikeasti kuulovammaisten tai aikuisena kuuroutuneiden henkilöiden osalta, joilla on ollut esteitä aikaisempina vuosina suullisen kielitaidon osakokeen suorittamisessa. Kuuloliitto esittää, että säännöskohtaisten perustelujen osioon on syytä sisällyttää viittaus Opetushallituksen laatimaan tuoreeseen ohjeistukseen erityisjärjestelyistä yleisissä kielitutkinnoissa, koska monien koulutuksen järjestävien tietoisuus yhdenvertaisuuslain (1325/2014) 15 § kohtuullisista mukautuksista on vielä heikkoa.

Kuuloliitto esittää, että pykälän 17 § *Kielitaidon osoittaminen* perusteluihin (s.39) tehdään tarkentava lisäys kohtaan 1) yleinen kielitutkinto, jolloin perusteluihin lisätään, että: *Pykälän 1 kohdassa mainituista yleisistä kielitutkinnoista vastaa Opetushallitus, joka on tarkentanut ohjeistustaan yleisten kielitutkintojen suorittamisen erityisjärjestelyistä esimerkiksi kuulo-, näkö- ja puhevammaisuuden osalta.*

Yhdymme myös Kuurojen liiton ja Vammaisfoorumin lausuntoihin asiassa.

Sanna Kaijanen

Toiminnanjohtaja
Kuuloliitto ry

Lisätietoja: kehittämispäällikkö Anniina Lavikainen, anniina.lavikainen@kuuloliitto.fi